

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 30.4.2019.
COM(2019) 218 final

ANNEXES 1 to 5

PRILOZI

KOMUNIKACIJI KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU, EUROPSKOM VIJEĆU, VIJEĆU, EUROPSKOM GOSPODARSKOM I SOCIJALNOM ODBORU I ODBORU REGIJA

**Europa u svibnju 2019.: pripreme za ujedinjeniju, snažniju i demokratskiju Uniju u sve
nesigurnijem svijetu**

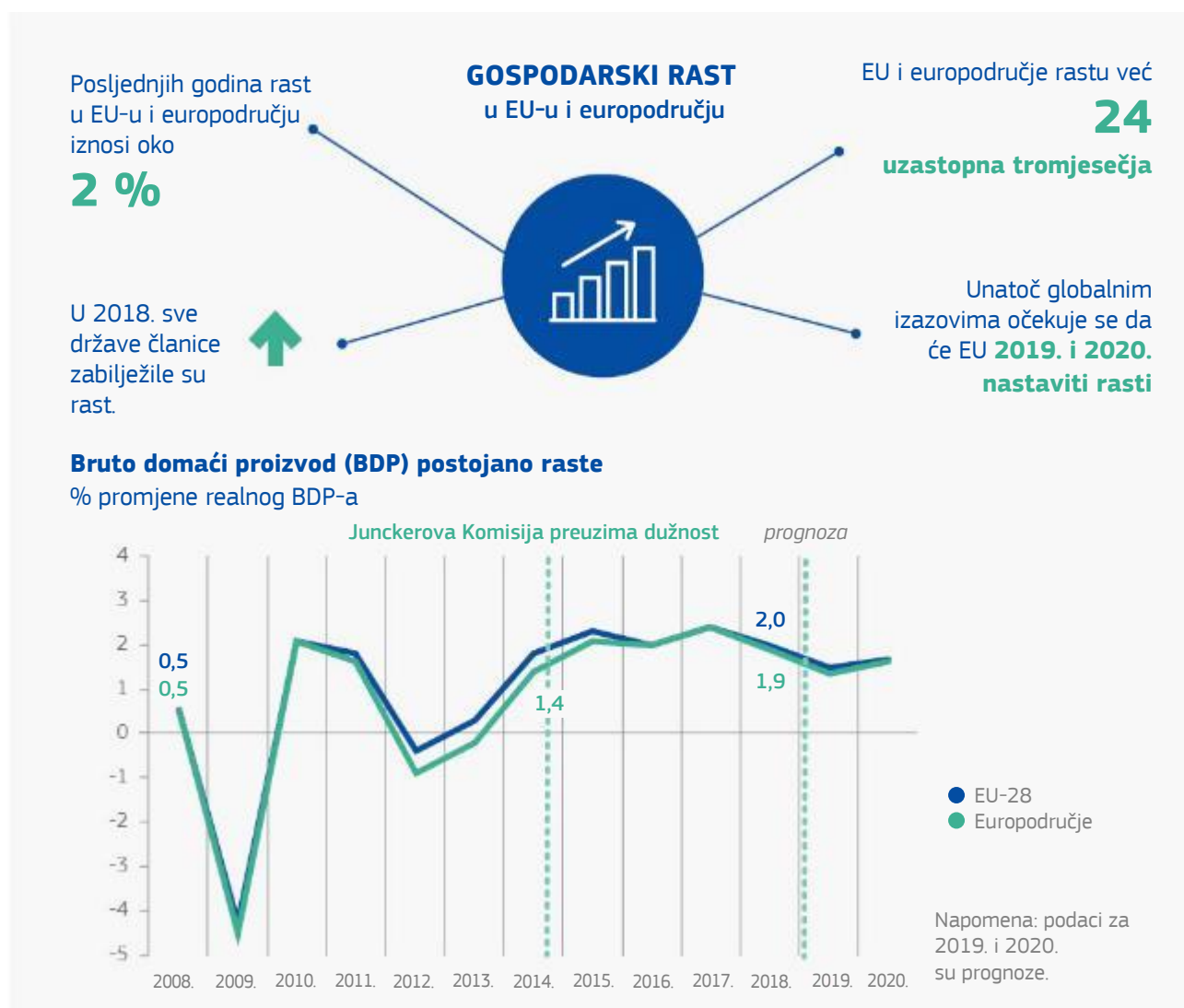
**Doprinos Europske komisije neslužbenom sastanku čelnika EU-27 u Sibiuu
(Rumunjska) 9. svibnja 2019.**

Poboljšanje gospodarske situacije

Zahvaljujući ambicioznom planu EU-a za zapošljavanje, rast i ulaganja te radu EU-a na jedinstvenom tržištu došlo je do snažnog gospodarskog oporavka. Europsko gospodarstvo neprestano raste već šest godina. Od početka mandata Junckerove Komisije otvoreno je oko 12,6 milijuna radnih mjesta, a stopa nezaposlenosti na najnižoj je razini od početka ovog stoljeća. Osim toga, poboljšalo se stanje javnih financija u svim područjima, a razlike među državama članicama u raspodjeli bogatstva ponovno se smanjuju.

SNAŽAN RAST I POVEĆANJE ULAGANJA

Posljednjih godina Europa je nakon faze gospodarskog oporavka prešla u fazu širenja.

Izvor: Europska komisija (Eurostat, osim prognoza)

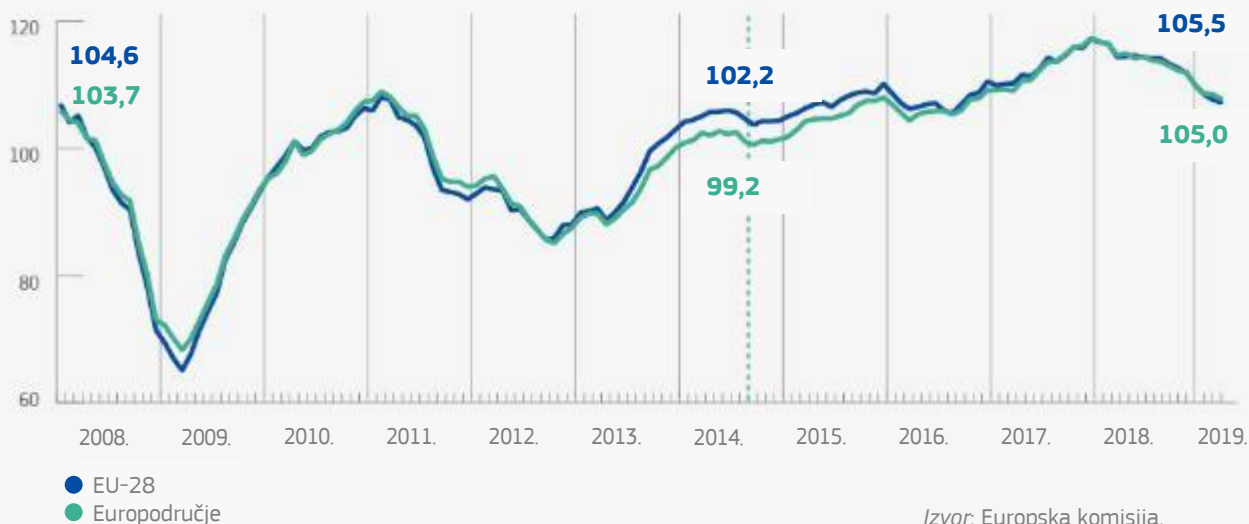
49 % Europljana ima **pozitivno mišljenje** o trenutnom stanju europskoga gospodarstva.

38 % ima negativno mišljenje 13 % „ne zna”

Izvor: Eurobarometar, jesen 2018.

Pokazatelj gospodarskog raspoloženja na visokoj je razini

Junckerova Komisija preuzima dužnost

Stopa ulaganja vratila se na razine zabilježene prije krize i stalno raste

Do 2020. zahvaljujući Junckerovu fondu ostvarit će se sljedeće:

500 milijardi EUR dodatnih ulaganja u cijeloj Europi

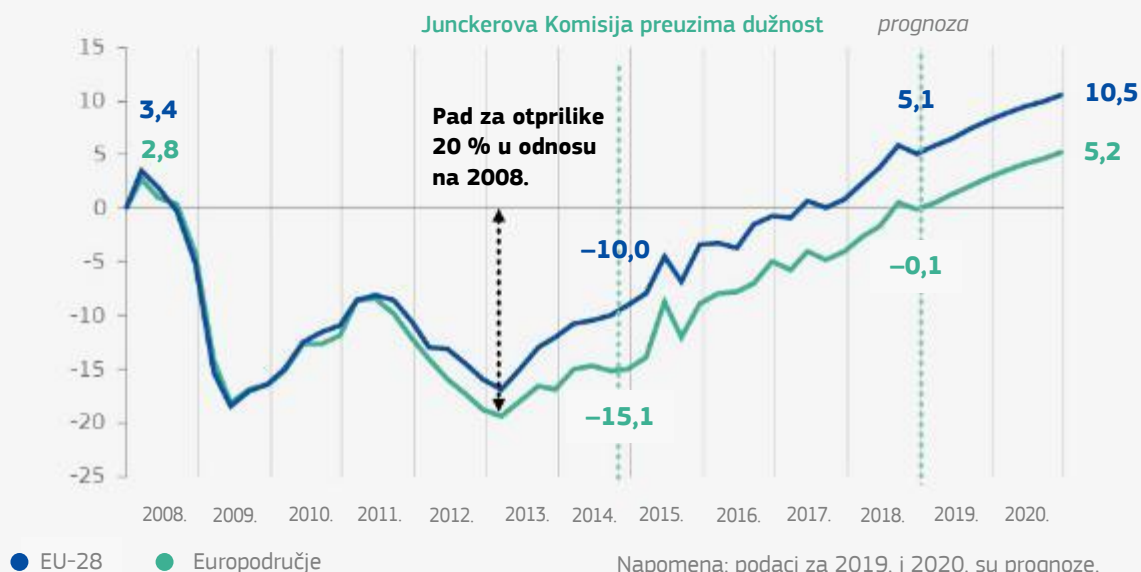
Povećanje BDP-a u EU-u za

1,3 %

1,4 milijuna radnih mjesta

Povećanje ulaganja

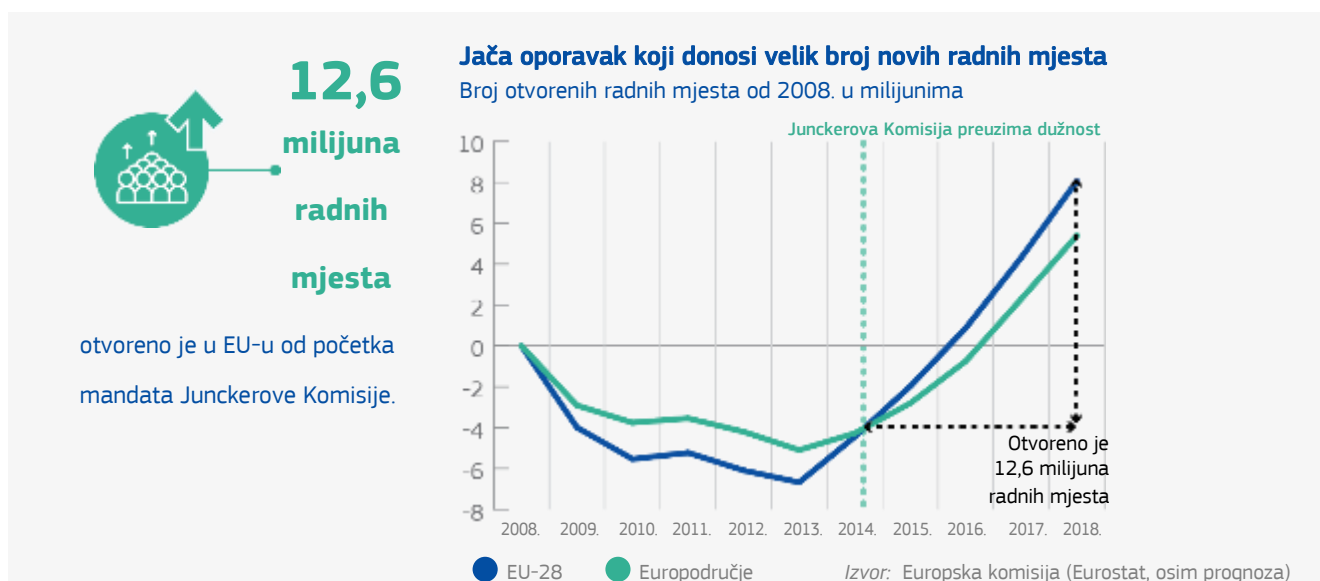
Postotna promjena razine ulaganja u odnosu na 2008.

Izvor: Europska komisija (Eurostat, osim prognoza)

BROJNIJA I BOLJA RADNA MJESTA

Gospodarski rast samo je sredstvo za ostvarivanje cilja – zahvaljujući njemu Europa je postala socijalno osjetljivija.

ZDRAVE JAVNE FINACIJE

Ostvaren je znatan napredak u pogledu osiguranja zdravih i održivih europskih javnih financija koje mogu apsorbirati buduće šokove.

Državni deficit

u EU-u smanjio se

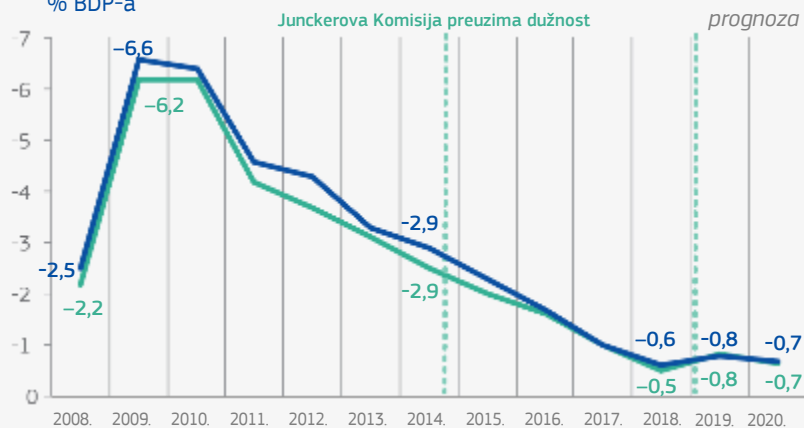
sa 6,6 % na 0,6 %

2009.

2018.

Smanjuje se javni deficit u državama članicama EU-a

% BDP-a

Napomena: podaci za 2019. i 2020. su prognoze.

Izvor: Europska komisija (Eurostat, osim prognoza)

Udio državnog duga u BDP-u smanjio se s

88,3 %

2014.

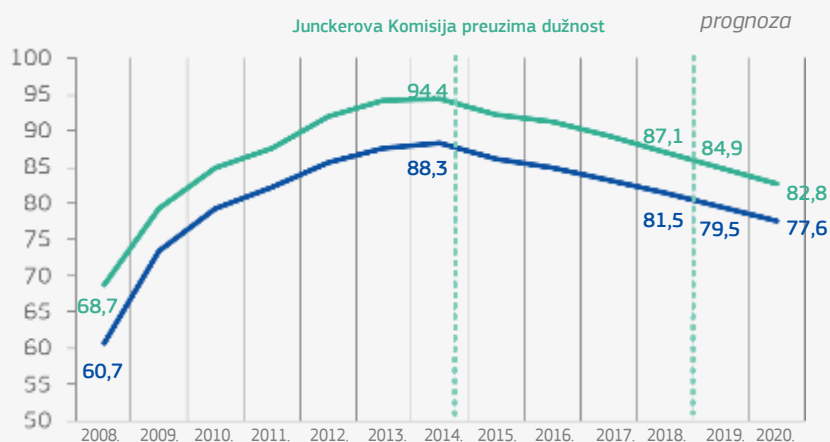
na

81,5 %

2018.

Smanjuje se državni dug

% BDP-a

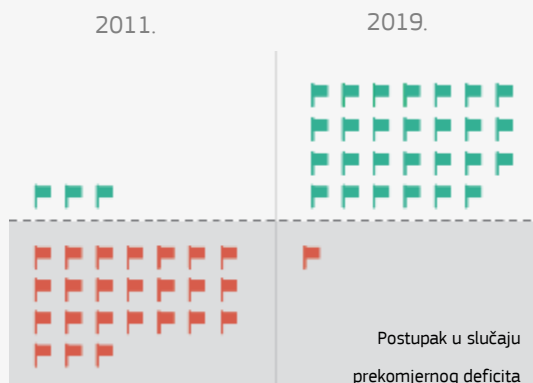

Napomena: podaci za 2019. i 2020. su prognoze.

Izvor: Europska komisija (Eurostat, osim prognoza)

država članica trenutno je u postupku u slučaju prekomjernog deficita u okviru Pakta o stabilnosti i rasta, dok ih je 2011. bilo 24

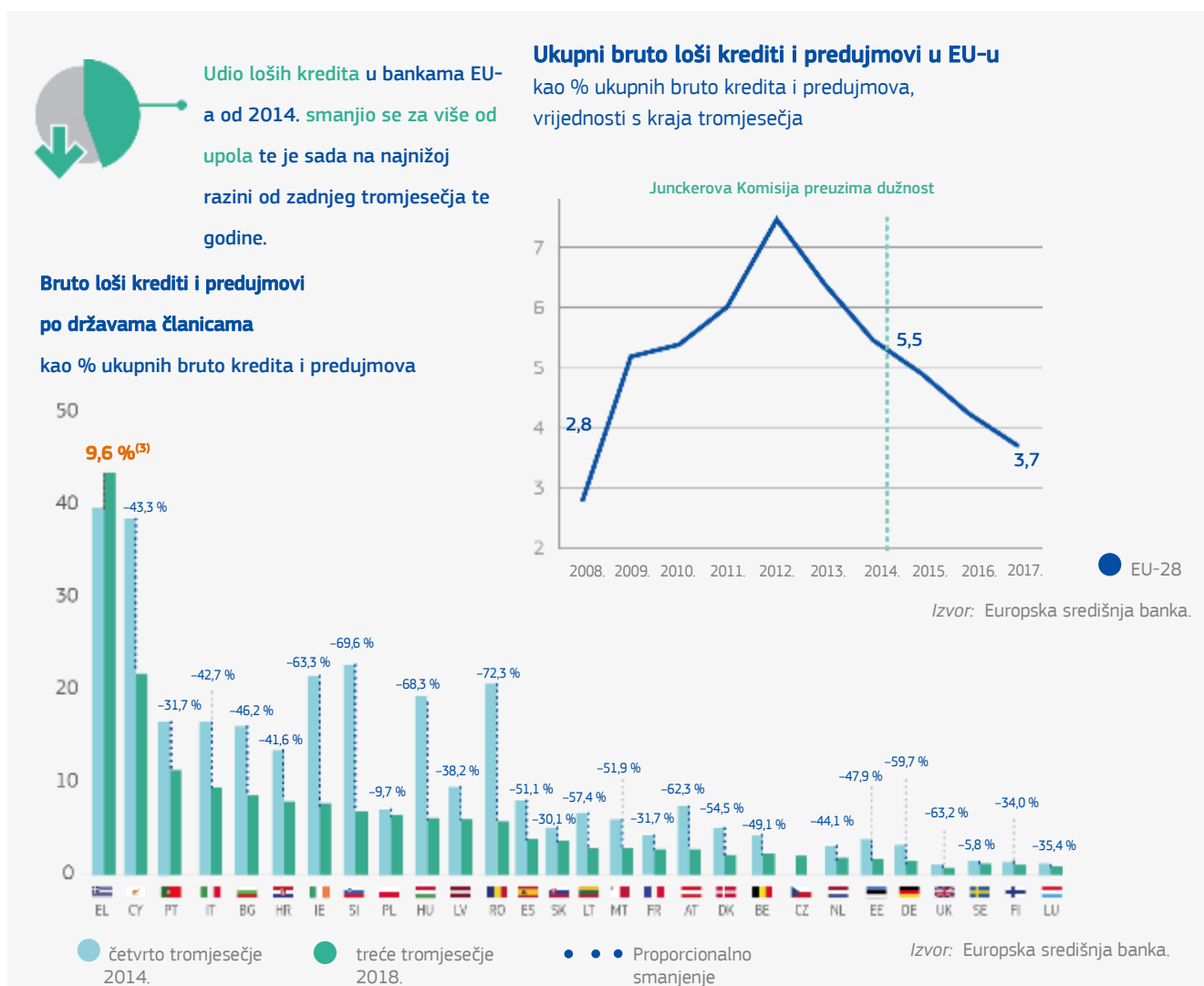
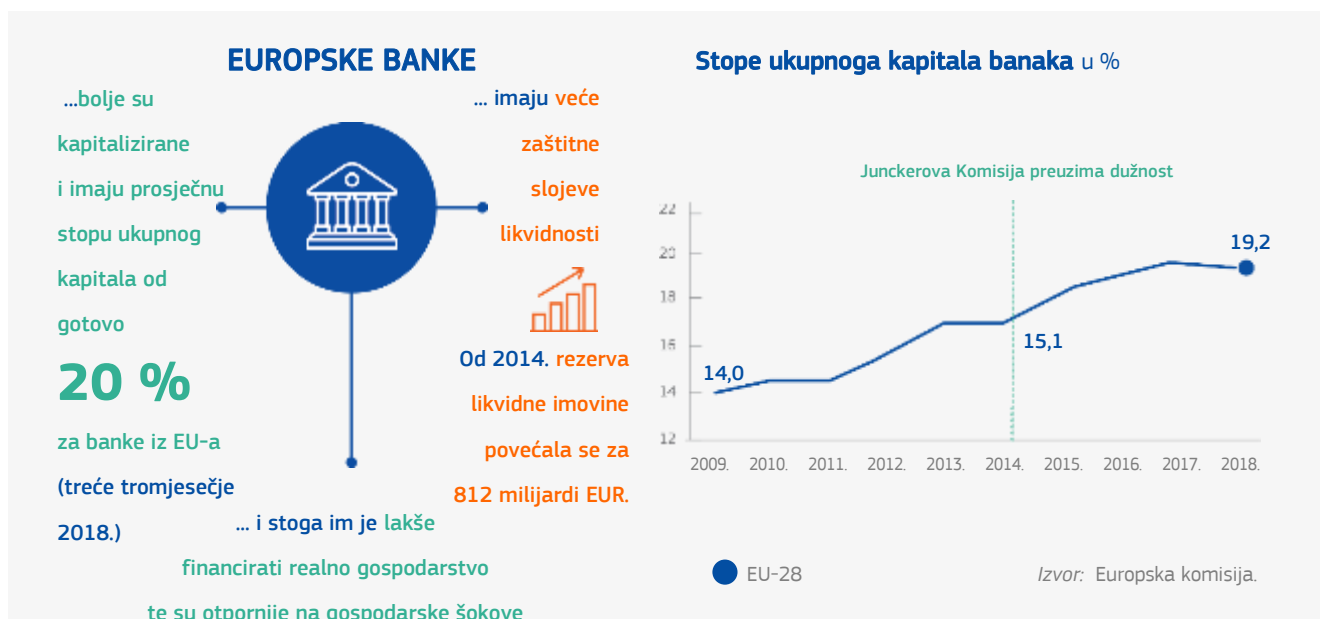
Primjenom instrumenta fleksibilnosti u okviru pravila iz Pakta o stabilnosti i rasta omogućeno je uspostavljanje odgovarajuće ravnoteže između provedbe razumnih fiskalnih politika i poticanja rasta, osobito putem reformi i ulaganja.

Procjenjuje se da je primjenom tog instrumenta fleksibilnosti u posljednje četiri godine bruto domaći proizvod EU-a povećan za 0,8 %, a zahvaljujući tome otvoreno je otprilike 1,5 milijuna radnih mjesta.

Izvor: Europska komisija.

POBOLJŠANA FINANCIJSKA STABILNOST

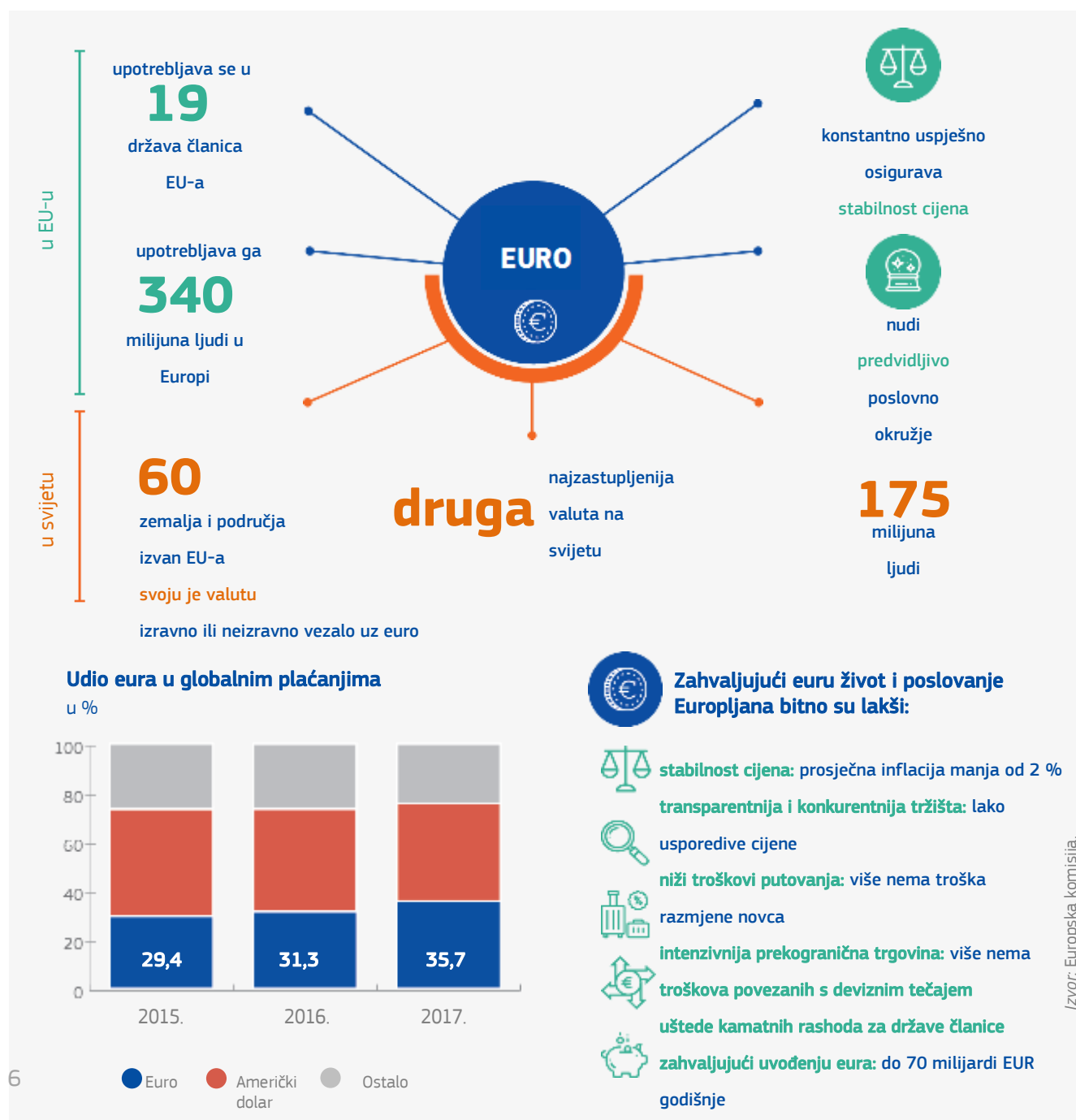
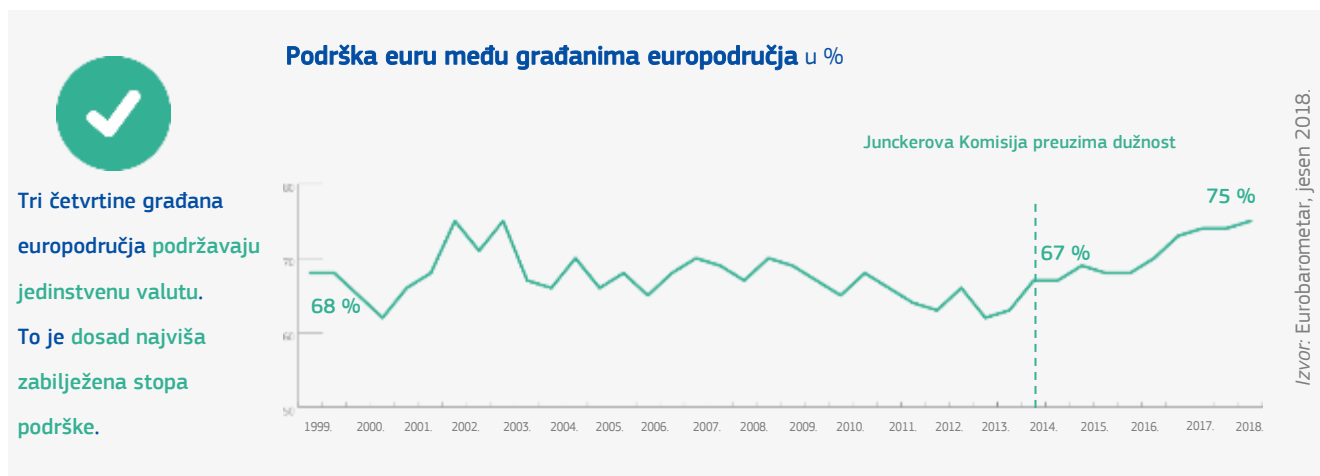
Nakon više od desetljeća od izbijanja financijske krize europske banke snažnije su i sigurnije.

⁽³⁾ Udio loših kredita u Grčkoj u trećem tromjesečju 2016. dosegao je najvišu vrijednost od 47,4 %, a do trećeg tromjesečja 2018. smanjen je na 43,5 %. To postupno poboljšanje predstavlja smanjenje od 8,1 %.

ULOGA EURA

Euro donosi stabilnost i opipljive koristi, a njegova globalna važnost sve je veća.

PRILOG II.

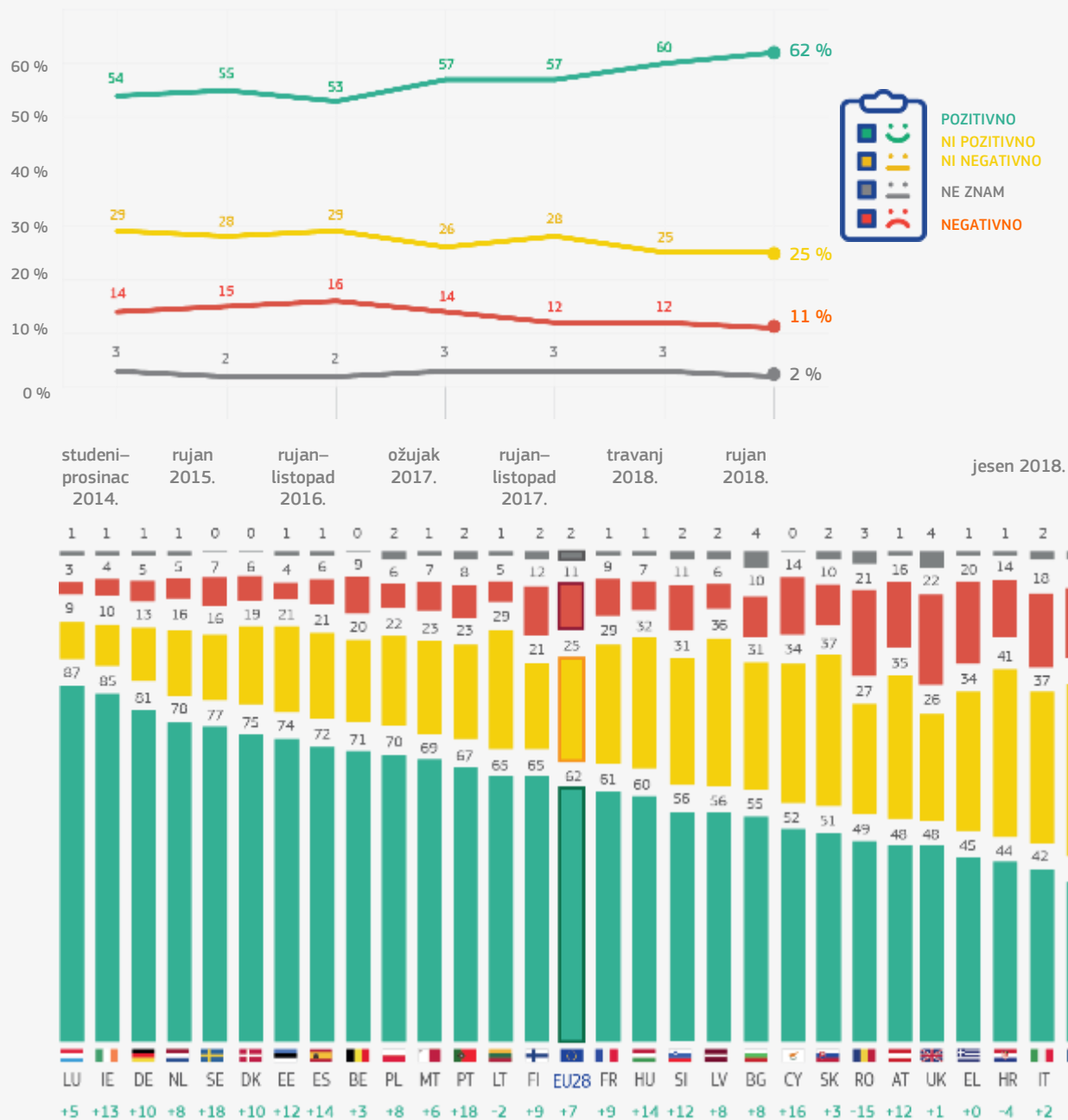
Javno mišljenje u EU-u u razdoblju od 2014. do 2019.

Mišljenje javnosti o Europskoj uniji u 2019. pozitivnije je nego što je bilo 2014. Rezultati istraživanja Eurobarometra pokazuju da javnost općenito podržava europski projekt i njegova postignuća.

Članstvo u EU-u

Svakim danom sve više Europljana smatra da je članstvo u EU-u pozitivno za njihovu zemlju. Trenutačna razina najviša je u posljednjih 27 godina.

Smatrate li općenito da je članstvo (naše zemlje) u EU-u... ?

Usporedba s posljednjom anketom provedenom prije referenduma o Brexitu (rujan 2015.).

Kad bi se sutra održao referendum o članstvu
(NAŠE ZEMLJE) u EU-u, za što biste glasovali? (%)

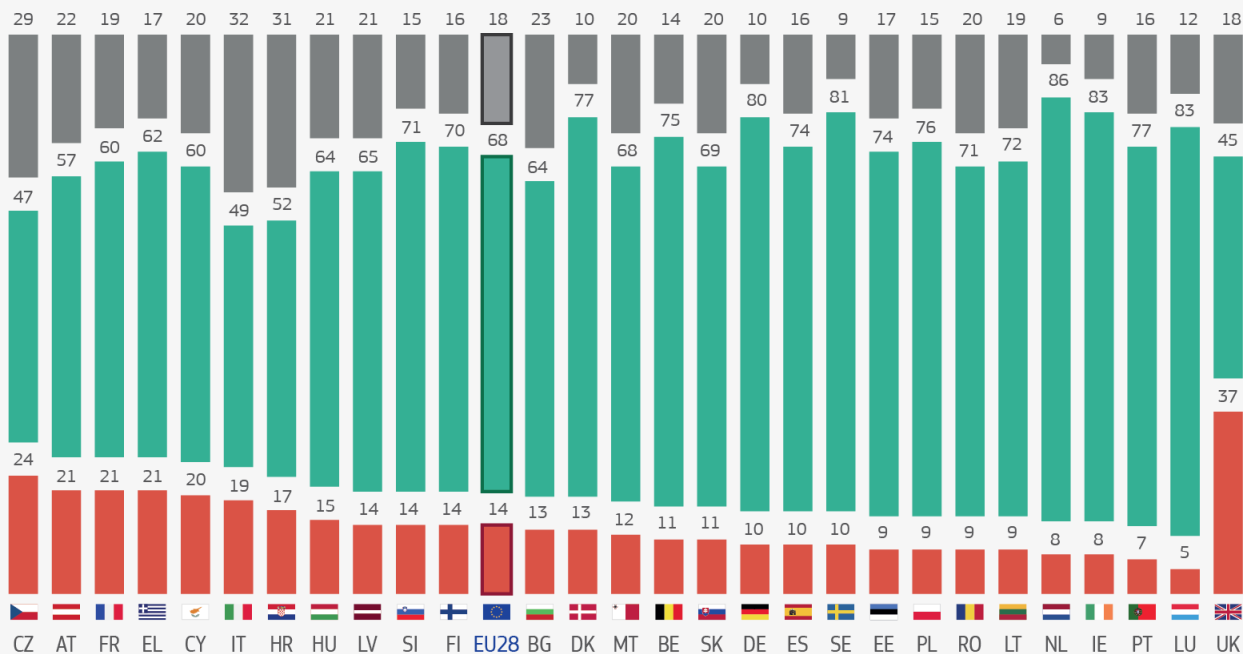

ZA OSTANAK U EU-u

NE ZNAM

ZA IZLAZAK IZ EU-a

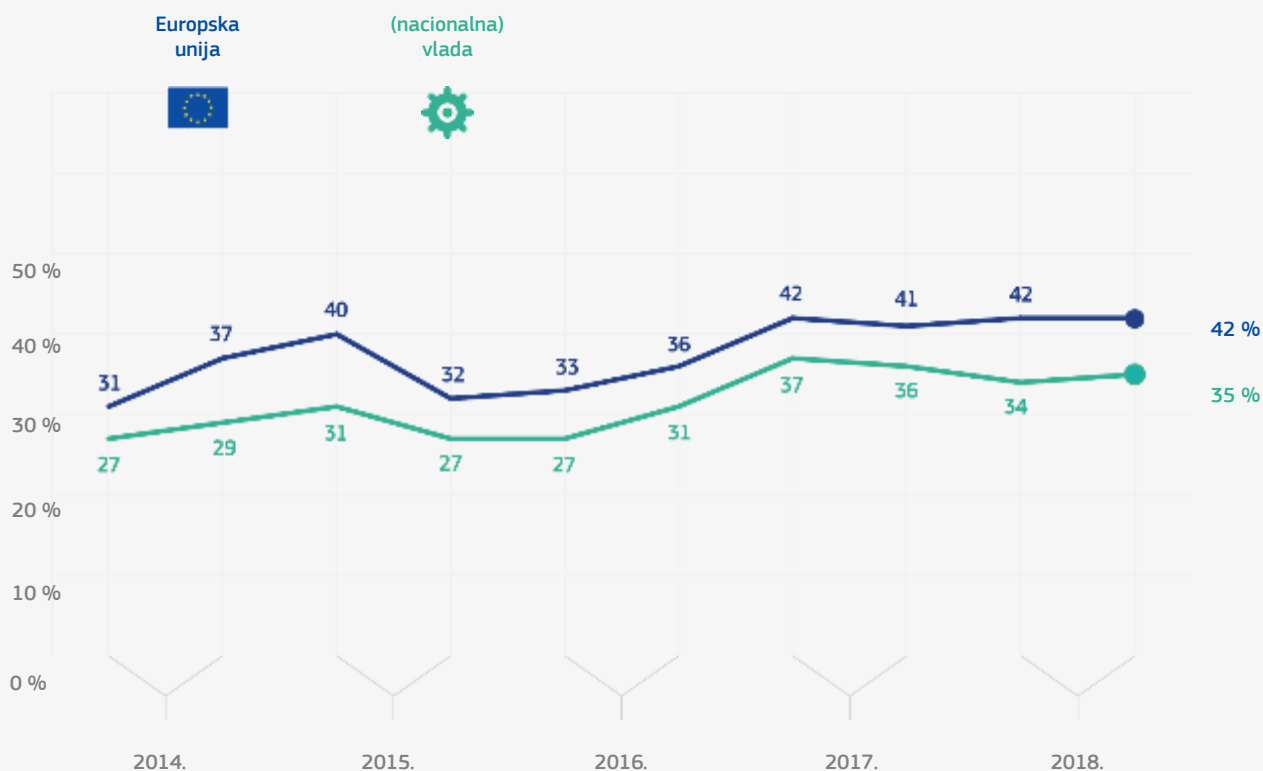
Izvor: Eurobarometar 2019. (91.1), QA3s.

Povjerenje u Europsku uniju

U prosjeku je povjerenje u EU veće od povjerenja u nacionalne vlade.

„Vjerujem sljedećim institucijama“

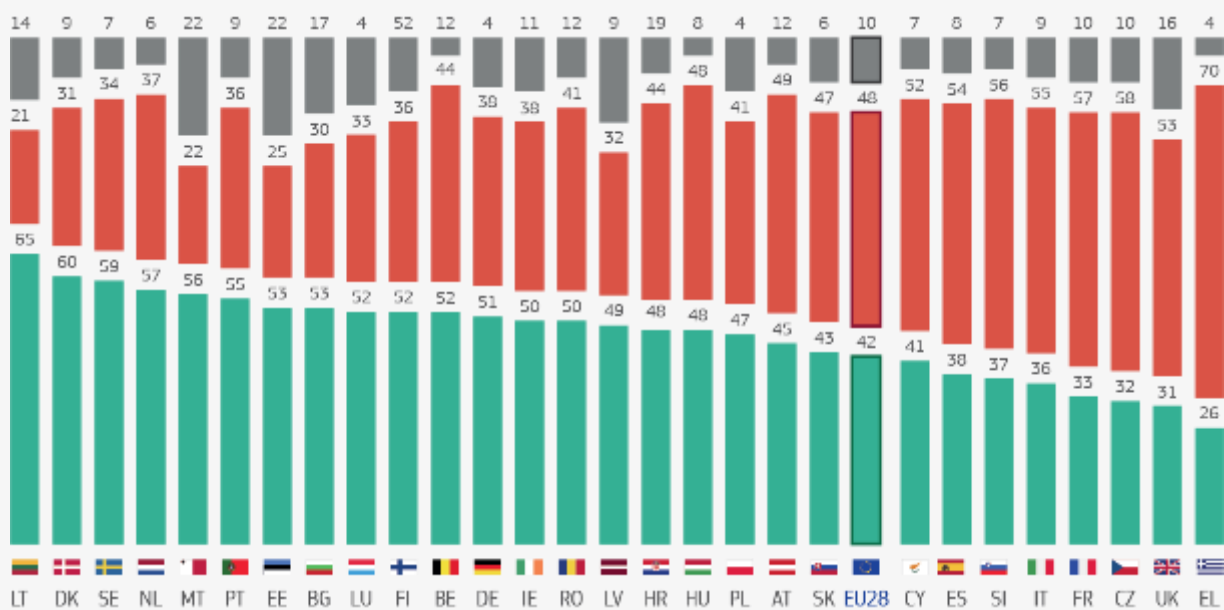
Koliko imate povjerenja u određene medije i institucije?
Navedite imate li ili nemate povjerenja u sljedeće medije i institucije.

Europska unija (%)

IMAM POVJERENJA
NE ZNAM
NEMAM POVJERENJA

jesen 2018.

Podrška euru

Euro podržava 75 % građana europodručja, što je najviša razina od njegova uvođenja.

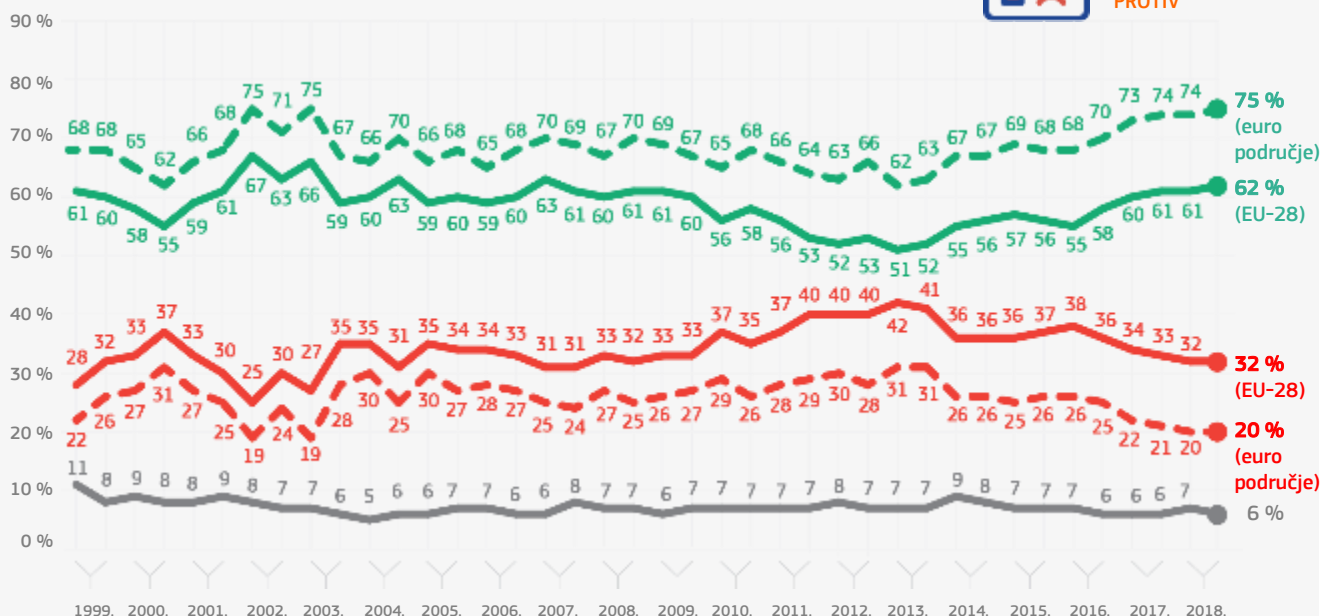
Jeste li za ili protiv europske ekonomske i monetarne unije s jedinstvenom valutom, eurom?

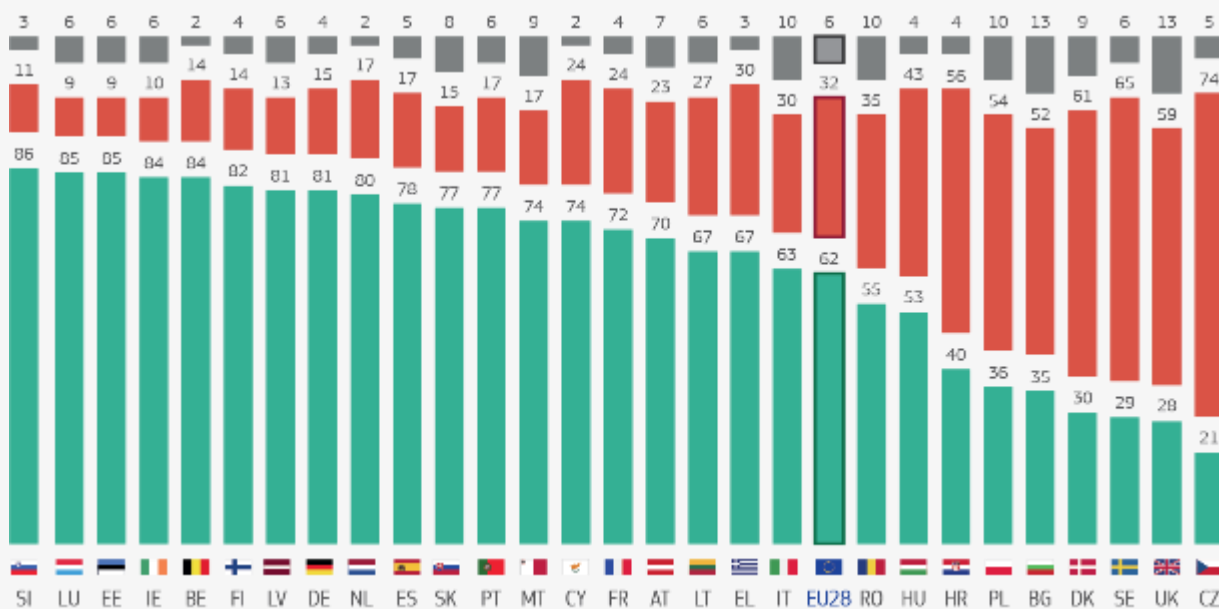
ZA

NE ZNAM

PROTIV

jesen 2018.

Izvori:

- Standardno istraživanje Eurobarometra br. 90, jesen 2018. (Europska komisija)
- Anketa Europskog parlamenta 2018. (Europski parlament)

Dvadeset najvažnijih postignuća EU-a u razdoblju od 2014. do 2019.

1. Europski fond za strateška ulaganja

Kako bi se pospješio oporavak nakon financijske i gospodarske krize te stvorili uvjeti za zapošljavanje i rast, Junckerova Komisija pokrenula je 2014. Plan ulaganja za Europu, poznat kao Junckerov fond za Plan ulaganja za Europu. U njegovu je središtu Europski fond za strateška ulaganja (EFSU). Imao je tri cilja: preokrenuti trend pada ulaganja uklanjanjem prepreka ulaganju; osigurati vidljivost i tehničku pomoć za projekte ulaganja i učinkovitije iskoristiti oskudna javna financijska sredstva mobilizacijom privatnih ulaganja uz pomoć javnog jamstva.

Europsko gospodarstvo neprestano raste već šest godina. Zahvaljujući EFSU-u dosad je uloženo 392,6 milijardi EUR u mala i srednja poduzeća te u ključna područja kao što su infrastruktura, istraživanje, energija iz obnovljivih izvora, okoliš te digitalni i socijalni projekti. Cilj je do 2020. ostvariti ulaganja u iznosu od 500 milijardi EUR, što će dovesti do otvaranja 1,4 milijuna novih radnih mjesta u EU-u. Program InvestEU trebao bi se nadovezati na taj uspjeh u sljedećem dugoročnom proračunu.

2. Primjena instrumenta fleksibilnosti u okviru Pakta o stabilnosti i rastu

U komunikaciji iz siječnja 2015. Komisija je iznijela na koji način namjerava primijeniti instrument fleksibilnosti utvrđen u pravilima Pakta o stabilnosti i rastu. Taj je pristup podržalo Vijeće ministara i on je pomogao europskom gospodarskom oporavku tako što se postigla odgovarajuća ravnoteža između provedbe razumnih fiskalnih politika i podupiranja rasta, posebno putem reformi i ulaganja. Procjenjuje se da je primjenom tog instrumenta fleksibilnosti u posljednje četiri godine bruto domaći proizvod EU-a povećan za 0,8 %, što je pridonijelo otvaranju 1,5 milijuna radnih mjesta. Istodobno se od 2014. do 2018. državni dug smanjio za 6,8 postotnih bodova, a deficit EU-a pao je u prosjeku s oko 3 % na 0,6 %.

3. Očuvanje članstva Grčke u europodručju

Junckerova Komisija preuzela je dužnost nakon izbijanja nove grčke dužničke krize. Osim što je olakšala pregovore među svim dionicima, Komisija je u srpnju 2015. pokrenula plan kako bi se Grčkoj pomoglo u stabilizaciji gospodarstva i optimalnom iskorištavanju sredstava EU-a za poticanje zapošljavanja, rasta i ulaganja mobilizacijom i do 35 milijardi EUR za tu zemlju u okviru različitih programa financiranja Europske unije za razdoblje 2014. – 2020. U istom kritičnom trenutku mobiliziran je kratkoročni zajam u iznosu od 7 milijardi EUR kao prijelazno financiranje u okviru Mehanizma za europsku financijsku stabilnost, čime je zapravo spriječen izlazak Grčke iz europodručja. Komisija je u okviru svoje Službe za potporu strukturnim reformama, osnovane 2015., ponudila i dalekosežnu tehničku pomoć za osiguravanje potrebne administrativne potpore.

Za Grčku je u kolovozu 2018. završio trogodišnji program potpore stabilnosti, u okviru kojeg je osigurano ukupno 61,9 milijardi EUR u zajmovima na temelju provedbe sveobuhvatnog i dosad nezabilježenog programa reformi. Rast je sada pozitivan, iznosi oko 2 %, čime je dosegao najvišu razinu u deset godina. Nezaposlenost je i dalje previsoka, no znatno je

manja nego kad je bila na vrhuncu. Provođi se pojačano praćenje kako bi se maksimalno povećala potpora EU-a i osiguralo da se napredak nastavi.

4. Pariški klimatski sporazum

EU je odigrao ključnu ulogu u sklapanju povijesnog, ambicioznog i globalnog Pariškoga klimatskog sporazuma. Čak 195 zemalja dogovorilo je jednostavan cilj: budućim naraštajima predati u nasljeđe zdraviji planet te naprednije, modernije i pravednije društvo. EU je jedino veliko gospodarstvo na svijetu koje je u svoje zakonodavstvo u potpunosti prenijelo mjere za ispunjavanje obveza iz Pariškog sporazuma te će do 2030. u okviru pripreme za klimatski neutralno gospodarstvo emisije stakleničkih plinova smanjiti za najmanje 40 %.

To je ulaganje u naš napredak te u pripremu za održivo, klimatski neutralno i kružno gospodarstvo.

5. Zabrana uporabe jednokratne plastike

Kako bi se smanjio plastični otpad, kojeg se godišnje proizvede 25 milijuna tona, i povećala stopa recikliranja plastike, koja trenutačno iznosi svega 30 %, EU je prvi u svijetu donio sveobuhvatnu strategiju za plastiku. U okviru te strategije uvedene su stroge mjere za deset plastičnih proizvoda koji se najčešće pronalaze na našim plažama te za ostavljen ribolovni alat. To uključuje zabranu određenih plastičnih proizvoda za jednokratnu uporabu ako za njih postoji alternativa, kao što su plastični štapići za uši, pribor za jelo, tanjuri, slamke, štapići za miješanje pića ili držači za balone. Mjerama će se izbjeći emisije 3,4 milijuna tona ekvivalenta CO₂, smanjiti onečišćenje mora i njegovi negativni učinci na okoliš te ćemo se približiti istinskom kružnom gospodarstvu.

6. Trgovinski sporazumi EU-a s Japanom i Kanadom

Sporazum o gospodarskom partnerstvu između EU-a i Japana najveći je trgovinski sporazum koji je EU ikada sklopio i prvi trgovinski sporazum u koji su uključene obveze iz Pariškoga klimatskog sporazuma. EU i Japan zajedno čine gotovo trećinu svjetskog bruto domaćeg proizvoda, a sporazumom će se stvoriti područje otvorene trgovine koje će obuhvaćati više od 600 milijuna ljudi. Taj je sporazum dopunjen sklapanjem dogovora o uzajamnoj primjerenosti s Japanom, kojim je stvoreno najveće područje slobodnog protoka podataka na svijetu temeljeno na visokoj razini zaštite.

EU je sklopio i moderan trgovinski sporazum s Kanadom, kojim se za europska poduzeća otvaraju kanadska tržišta proizvoda, usluga i javne nabave te pomaže u zaštiti radničkih prava i okoliša. Zahvaljujući sporazumu posebno će manja poduzeća iz EU-a moći lakše i jeftinije više izvoziti u Kanadu.

Ukidanjem carinskih pristojbi koje je predviđeno u oba sporazuma europska poduzeća uštedjet će i do 1,59 milijardi EUR godišnje.

7. 25. srpnja 2018. – Zajednička izjava EU-a i SAD-a

Nakon rastućih trgovinskih napetosti predsjednik Juncker i predsjednik Trump započeli su 25. srpnja 2018. u Bijeloj kući novu fazu u trgovinskim odnosima između EU-a i Sjedinjenih Američkih Država.

Obje su se strane složile da neće uvoditi nove carine, da će raditi na uklanjanju svih

postojećih industrijskih carina te da će i dalje razvijati suradnju u nizu sektora, uključujući energetska i regulatorna pitanja. Izvršna radna skupina EU-a i SAD-a osnovana tom prilikom već radi na provedbi Zajedničke izjave.

8. Izjava EU-a i Turske

Nakon Izjave EU-a i Turske obje su se strane obvezale pružati humanitarnu pomoć izbjeglicama, posebno onima koji bježe od građanskog rata u Siriji. Zbog poboljšanog upravljanja migracijskim tokovima u 2018. je na području istočnog Sredozemlja zabilježeno 90 % manje dolazaka nego u 2015. Istovremeno, EU je u razdoblju 2016.–2017. pružio potporu izbjeglicama u Turskoj u iznosu od 3 milijarde EUR te je od sljedeće rate od 3 milijarde EUR na raspolaganje stavio već 1,2 milijarde EUR kako bi nastavio s pružanjem ključne potpore.

9. Preseljenje izbjeglica i Regionalni uzajamni fond EU-a

Zahvaljujući uspješnim EU-ovim programima preseljenja utočište u EU-u od 2015. pronašlo je više od 50 000 najranjivijih osoba iz cijelog svijeta. Zajedničkim radom države članice mogle su se usmjeriti na prioritetna područja kao što su sirijske izbjeglice u Jordanu, Libanonu i Turskoj ili izbjeglice evakuirane iz Libije. U okviru novog EU-ova programa dobrovoljnog preseljenja za 50 000 izbjeglica koji je predložio predsjednik Juncker lani su države članice EU-a preuzele dosad najveću kolektivnu obvezu povezanu s preseljenjem.

Kako bi osigurali obrazovanje, zaštitu, zdravlje i socijalno-ekonomsku potporu za više od dva milijuna Sirijaca, iz Regionalnog uzajamnog fonda EU-a mobilizirano je 1,5 milijardi EUR za financiranje 46 projekata u Iraku, Jordanu, Libanonu i Turskoj.

10. Sigurnost granica EU-a

Nakon osnivanja nove Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu više od 1 600 službenika graničnog nadzora raspoređeno je radi pomoći u ophodnji na vanjskim granicama Unije u Bugarskoj, Grčkoj, Italiji i Španjolskoj. Budući da je postignut dogovor o prijedlogu Komisije, sljedeći je korak dodatno ojačati Agenciju vlastitom opremom i stalnim snagama od 5 000 službenika graničnog nadzora do 2021. i njih 10 000 najkasnije do 2027. te joj osnažiti mandat za provedbu vraćanja. Zahvaljujući nizu novih poboljšanih i interoperabilnih informacijskih sustava naše će granice postati sigurnije i praktičnije za putnike. Sustavom ulaska/izlaska ubrzat će se postupci za osobe koje putuju u dobroj vjeri te će se utvrđivati sumnjivi slučajevi, a europski sustav za informacije o putovanjima i odobravanje putovanja omogućit će učinkovitije prethodne provjere posjetitelja kojima nije potrebna viza. Države članice razmjenjivat će sve relevantne informacije u stvarnom vremenu kako bi se osigurala pravilna primjena pravila.

11. Krizni uzajamni fond za Afriku i Plan za vanjska ulaganja

Krizni uzajamni fond za Afriku, vrijedan 4,2 milijarde EUR, jedan je od najučinkovitijih alata EU-a za financiranje projekata u području migracija i rješavanje temeljnih uzroka nezakonitih migracija. Dosad su odobrena 193 projekta koji obuhvaćaju širok raspon

područja, od gospodarskog razvoja i upravljanja do zdravstvene skrbi i migracija, uključujući ciljanu pomoć za spašavanje života ljudi kojima je potrebna zaštita. Osim toga, u okviru Plana za vanjska ulaganja, koji se nadovezuje na iskustva iz Junckerova fonda, u Africi i zemljama europskog susjedstva trebala bi se do 2020. mobilizirati javna i privatna ulaganja u iznosu većem od 44 milijarde EUR. Plan za vanjska ulaganja i njegov Europski fond za održivi razvoj usmjereni su na poticanje ulaganja u nekoliko prioritarnih područja, kao što su: čista energija, financiranje mikro, malih i srednjih poduzeća; poljoprivreda i digitalizacija za uključivi razvoj.

12. RescEU, novi mehanizam EU-a za civilnu zaštitu

Europska unija suočena je s velikim brojem sve učestalijih i složenijih katastrofa koje uzrokuju gubitak ljudskih života i druge štetne posljedice za građane, poduzeća, zajednice i okoliš. U 2018. gotovo je 100 ljudi poginulo u prirodnim katastrofama u Europi, a šumski su požari harali nekim europskim regijama koje nikad prije nisu bile pogođene. Gospodarski su troškovi golemi: u 2016. u Europi je zabilježeno gotovo 10 milijardi EUR štete. EU mora odgovoriti na taj izazov i bolje zaštititi svoje građane od katastrofa te povećati i poboljšati prevenciju i pripravnost. U 2018. države članice EU-a zatražile su pomoć gotovo deset puta, uglavnom zbog šumskih požara, medicinskih potreba i onečišćenja mora. U okviru mehanizma RescEU pružaju se kapaciteti za civilnu zaštitu u Europi i diljem svijeta onima koji su pogođeni katastrofom i kojima je pomoć najpotrebnija. Ta se sredstva upotrebljavaju kada države zatraže brzu pomoć u slučaju katastrofe. To uključuje vatrogasne zrakoplove i druga sredstva za odgovore na situacije kao što su hitni medicinski slučajevi. U 2017. i 2018. mehanizam EU-a za civilnu zaštitu aktiviran je 52 puta.

13. Opća uredba o zaštiti podataka

Općom uredbom o zaštiti podataka, koja se počela primjenjivati 25. svibnja 2018., Europa se nije samo prilagodila digitalnom dobu, već su postavljeni i novi globalni standardi za privatnost. Tim jedinstvenim paneuropskim zakonom štiti se temeljno pravo građana na zaštitu podataka, a pojedincima i poduzećima omogućuje se da u potpunosti iskoriste prilike koje pruža jedinstveno digitalno tržište bez potrebe prolaženja kroz 28 različitih skupih birokratskih postupaka. Korist se procjenjuje na 2,3 milijarde EUR godišnje.

Građani sada mogu računati na veća prava, primjerice pravo na pristup svojim podacima, pravo na ispravljanje podataka, pravo na zaborav i pravo na prenosivost podataka. Novim se pravilima, čije se nepoštovanje strogo kažnjava, Europljani štite od zlouporabe osobnih podataka, primjerice u kontekstu kampanje za europske izbore.

Kada je riječ o poduzećima, reformom se osiguravaju jasnoća i dosljednost pravila koja moraju primjenjivati te se pridonosi povratku povjerenja potrošača. EU na međunarodnoj razini snažno utječe na izradu pravila o privatnosti podataka: s Japanom je osnovao najveće područje slobodnog i sigurnog protoka podataka na svijetu, a Argentina, Urugvaj, Kanada, Meksiko, Indija, Izrael, Kalifornija i Novi Zeland počeli su raditi na zakonima o privatnosti nadahnutima novim europskim standardom.

Od svibnja 2018. do siječnja 2019. nadležnim tijelima za zaštitu podataka u Europi uručeno je 95 180 pritužbi. U slučaju nepoštovanja pravila mogu se izreći visoke novčane kazne: u Austriji je kafić za sportsko klađenje kažnjen novčanom kaznom od 5 280 EUR zbog

nezakonitog videonadzora, u Njemačkoj je operater društvene mreže morao platiti 20 000 EUR zbog nepoštovanja sigurnosti korisničkih podataka, a u Francuskoj je Google morao platiti 50 milijuna EUR jer nije tražio suglasnost za oglašavanje.

14. Ukidanje naknada za *roaming*

Od 15. lipnja 2017. svi Europljani mogu zvati, slati SMS poruke i koristiti se mobilnim internetom bez ikakvih dodatnih naknada tijekom putovanja u EU-u. Potpuno ukidanje naknada za *roaming* uslijedilo je nakon desetljeća drastičnih i postupnih smanjenja cijena, a sve je bilo potaknuto prijedlogom Komisije o *roamingu*. Od 2007. do 2016. cijene *roaminga* pale su za više od 90 %. Europljani su odmah počeli iskorištavati prednosti načela „u *roamingu* kao kod kuće”: uporaba mobilnih podataka porasla je za 12 puta, dok je broj telefonskih poziva putnika udvostručen u usporedbi s navikama prije lipnja 2017.

Od 15. svibnja 2019. znatno će se smanjiti i troškovi poziva u druge države EU-a: poziv će koštati najviše 19 centi po minuti, a SMS poruka 6 centi plus PDV, što je i do deset puta jeftinije nego prije.

15. Reforma Direktive o upućivanju radnika i Europsko nadzorno tijelo za rad

Radnici bi za jednak rad na istome mjestu trebali primati jednaku plaću. Kako bi se zajamčilo da se to osnovno načelo sadržano u europskom stupu socijalnih prava primjenjuje i na više od 2 milijuna radnika koji su privremeno upućeni na rad u drugu državu članicu, reformirana su pravila o upućivanju radnika.

Kako bi se osiguralo da se sva pravila EU-a o mobilnosti radne snage provode na pravedan, jednostavan i djelotvoran način, osnovano je novo europsko provedbeno tijelo. Europsko nadzorno tijelo za rad podupirat će suradnju država članica EU-a u prekograničnoj provedbi mjerodavnog prava Unije, uključujući olakšavanje zajedničkih inspekcija. Olakšat će se i pristup pojedinaca i poslodavaca informacijama o njihovim pravima i obvezama te pristup relevantnim uslugama.

16. Ured europskog javnog tužitelja

U osnivanju Ureda europskog javnog tužitelja, koji će pomoći u zaštiti novca poreznih obveznika EU-a, trenutačno sudjeluju 22 države članice. Njegov je mandat provođenje istrage i kaznenog progona u kaznenim predmetima koji utječu na financijske interese EU-a, kao što su zlouporaba financijskih sredstava EU-a ili prekogranična prijevara povezana s porezom na dodanu vrijednost, koje porezne obveznike svake godine koštaju najmanje 50 milijardi EUR izgubljenog prihoda u nacionalnim proračunima. Time je u tom području na revolucionaran način ojačana uloga EU-a, koji će prvi put imati snažan alat za djelovanje u području kaznenog progona.

Komisija je predložila i inicijativu da se Uredu europskog javnog tužitelja dodijeli dodatni mandat za provođenje kaznenog progona prekograničnog terorizma. Budući da terorizam ne poznaje granice, Europa mora biti u stanju usklađenije i učinkovitije provoditi kazneni progon terorista.

17. Reforma Direktive o plinu

Ovisnost Europske unije o prirodnom plinu iz uvoza sve je veća. Taj će se trend vjerojatno nastaviti zbog smanjenja domaće proizvodnje plina, što je samo djelomično neutralizirano padom potražnje za plinom zbog politika energetske učinkovitosti i dekarbonizacije. U 2017. udio neto uvoza plina u ukupnoj potrošnji plina u EU-u iznosio je 74,4 %.

Reformom Direktive o plinu osigurava se da se ista pravila primjenjuju na području cijelog EU-a (kopno i more) te se jamči učinkovit nadzor primjene pravila unutarnjeg tržišta EU-a. Njome se poboljšava i transparentnost i suradnja nacionalnih tijela. To je važan korak prema funkcionalnom, transparentnom i konkurentnom unutarnjem tržištu plina u EU-u na kojem svi dobavljači djeluju u skladu s istim pravilima EU-a.

18. Stalna strukturirana suradnja i Europski fond za obranu

Procjenjuje se da nedostatak suradnje među državama članicama u području obrane stoji od 25 milijardi EUR do 100 milijardi EUR godišnje. U Europi postoji 178 sustava naoružanja, a u Sjedinjenim Američkim Državama 30, zbog čega je potrošnja na obranu znatno neučinkovitija. Zato EU pojačava svoju sigurnosnu i obrambenu ulogu te gradi europsku obrambenu uniju. Radi jačanja europske sigurnosti i obrane pokrenuta je stalna strukturirana suradnja (PESCO) i u njoj sudjeluje 25 država članica EU-a. S radom je započeo i Europski fond za obranu, a prvi pokrenuti projekti namijenjeni su poticanju prekograničnih ulaganja u najsuvremenije potpuno interoperabilne obrambene tehnologije i opremu u područjima kao što su kriptirani softver i tehnologija bespilotnih letjelica.

19. Sporazum o Sjevernoj Makedoniji

U lipnju 2018. Atena i Skopje sklopili su bilateralni sporazum („Prespanski sporazum”) o rješavanju nesuglasica između te dvije zemlje, među ostalim o imenu, i time riješili jedan od najdugotrajnijih sporova u regiji. Republika Sjeverna Makedonija službeno je obavijestila EU o stupanju na snagu Sporazuma u veljači 2019.

Europska unija snažno je podržala taj povijesni sporazum, koji su nakon pregovora pod pokroviteljstvom Ujedinjenih naroda potpisali premijeri Tsipras i Zaev. To ne bi bilo moguće bez angažmana EU-a na terenu te novih poticaja u okviru strategije za zapadni Balkan u 2018. Za rješavanje jednog od najdugotrajnijih sporova u regiji bila je potrebna politička hrabrost, vodstvo i odgovornost svih strana. Obje su države iskoristile ovu jedinstvenu priliku, koja je dobar primjer pomirenja za cijelu Europu te povećava europske izgleda za tu regiju.

20. Reforma europske građanske inicijative

Više od 9 milijuna Europljana dosad je podržalo neku od europskih građanskih inicijativa, a Komisija je poduzela konkretne mjere u odnosu na inicijative za koje je prikupljeno najmanje milijun potpisa, među ostalim i predlaganjem novih zakonodavnih akata. Reformiranim pravilima taj će participativni instrument postati znatno pristupačniji i jednostavniji. Građani će moći lakše pokretati i potpisivati inicijative. Uspostavljena je internetska platforma za suradnju kako bi se pri pripremi inicijativa pružali savjeti i povezali građani iz cijele Europe. Komisija će organizatorima osigurati i besplatnu uslugu internetskog prikupljanja potpisa.

Nedovršeni poslovi: deset najvažnijih pitanja u EU-u za koje se čeka konačan dogovor

1. Višegodišnji financijski okvir za razdoblje od 2021. do 2027.

Prijedlozima Komisije za novi višegodišnji financijski okvir za razdoblje od 2021. do 2027., koji su predstavljani u svibnju i lipnju 2018., postavljaju se temelji za moderniji i učinkovitiji dugoročni proračun kojim se EU-u pomaže da se usredotoči na ključne prioritete.

Četvrtina ukupnih sredstava potrošit će se na klimatsku politiku, dok će se sredstva za programe za mlade, kao što je Erasmus, više nego udvostručiti.

U prijedlozima je predstavljena vizija Unije kakvu želimo i pragmatičan plan za njezino ostvarivanje. Poseban je naglasak stavljen na dodanu vrijednost EU-a, zbog čega se još više ulaže u područja u kojima jedna država članica ne može djelovati sama ili u kojima je učinkovitije djelovati zajedno. Zbog toga će za financiranje istraživanja i inovacija, europskih strateških ulaganja, programa za jedinstveno tržište i svemirskih programa biti izdvojeno ukupno 187,4 milijarde EUR, za financiranje vanjskog djelovanja 123 milijarde EUR, sredstva za upravljanje granicama i programe povezane s migracijama povećat će se na 34,9 milijardi EUR, a potrošnja za sigurnost i obranu povećat će se na 27,5 milijardi EUR.

2. Reforma zajedničkog europskog sustava azila

Europa je posljednjih godina ostvarila velik napredak u području migracijske politike te je uspjela prebroditi krizu u razdoblju 2015.–2016. Međutim, i dalje je potrebno stvoriti sustav azila koji je potpuno učinkovit, human i sposoban za rješavanje svake buduće krize. Zajednički europski sustav azila osigurava zajedničke minimalne standarde za postupanje prema svim tražiteljima azila. Sastoji se od pravnog okvira koji obuhvaća sve aspekte postupka azila i od agencije za potporu – Europskog potpornog ureda za azil (EASO). U nizu prijedloga za reformu sustava azila koje je Komisija predstavila u svibnju i srpnju 2016. predviđena je ravnoteža između solidarnosti i odgovornosti. Te bi mjere koristile tražiteljima zaštite tako što bi uvjeti bili dosljedniji, a donošenje odluka jednostavnije i brže. Njima bi se smanjili poticaji za sekundarna kretanja, odvratilo od podnošenja višestrukih zahtjeva za azil i poduprlo učinkovitije vraćanje osoba koje nemaju pravo na ostanak. Pravila kojima se određuje koja je država članica nadležna za zahtjev za azil postala bi jasnija i djelotvornija, a sustav za potporu državama članicama suočenima s nerazmjernim pritiskom bio bi strukturiraniji i predvidljiviji. I dalje nam je iznimno potreban modernizirani sustav azila koji je dorastao pritiscima budućnosti.

3. e-privatnost

Europa je u području standarda zaštite podataka vodeća u svijetu, no njezina pravila o privatnosti na internetu vrlo su zastarjela – internetske usluge mogu čitati našu komunikaciju na internetu i širiti je bez našeg pristanka. Čak je 92 % Europljana anketiranih 2016. izjavilo da bi trebalo zajamčiti povjerljivost poruka e-pošte i trenutačne razmjene poruka. Ta je zaštita predviđena prijedlogom Komisije predstavljenim 10. siječnja 2017.

4. e-dokazi i sprečavanje širenja terorističkih sadržaja na internetu

Kriminalci ostavljaju digitalne tragove u porukama e-pošte ili dokumentima pohranjenima u oblaku, koji mogu poslužiti kao dokaz na sudovima. Prijedlogom Komisije predstavljanim 17. travnja 2018. predviđaju se nova pravila prilagođena digitalnom svijetu kojima bi se policijskim i pravosudnim tijelima u različitim državama članicama omogućilo lakše i brže prikupljanje dokaza koji su im potrebni za istragu, kazneni progon i osuđivanje kriminalaca i terorista. Velika internetska poduzeća kao što su Facebook, Twitter i Google tijekom proteklih nekoliko godina sve više smanjuju teroristički sadržaj na internetu. Međutim, razmjer prijetnje raste brže nego odgovor na nju. Prijedlogom Komisije predstavljanim 12. rujna 2018. osigurao bi se jasan i usklađen pravni okvir za sprečavanje zlouporabe usluga smještaja na poslužitelju u svrhu širenja terorističkog sadržaja na internetu tako što bi se uvelo automatsko uklanjanje takvog sadržaja u roku od jednog sata.

5. Schengenski prostor – očuvanje sigurnosti i slobodnog kretanja

Potrebno je ažurirati pravila o privremenom ponovnom uvođenju granične kontrole u schengenskom prostoru. Prijedlogom Komisije predstavljanim 27. rujna 2017. osigurala bi se primjerena ravnoteža između učinkovitog suočavanja s trenutačnim prijetnjama unutarnjoj sigurnosti i osiguravanja da nadzor unutarnjih granica i dalje bude izniman i da se sloboda kretanja u Europi bez potrebe ne ograničava.

6. Moderna porezna pravila za moderno gospodarstvo

Prijedlog Komisije o zajedničkoj konsolidiranoj osnovici poreza na dobit, predstavljen 25. listopada 2016., omogućio bi lakše i jeftinije poslovanje na cijelom europskom jedinstvenom tržištu. Njime bi se zatvorili mnogi putovi za izbjegavanje plaćanja poreza, čime bi se lakše izjednačili uvjeti poslovanja za multinacionalna poduzeća. To ne bi podrazumijevalo zajedničke porezne stope – svaka država članica EU-a o tome bi i dalje sama odlučivala. Međunarodna pravila o oporezivanju poduzeća osobito su zastarjela kada je riječ o digitalnim uslugama. Prijedlogom Komisije o porezu na digitalne usluge, koji je predstavljen 21. ožujka 2018., pojasnilo bi se da bi se porez trebao plaćati onda kada na mjestu gdje se ostvaruje dobit čak i ako velika tehnološka poduzeća ondje nisu fizički prisutna. Na temelju prijedloga Komisije o jedinstvenom području poreza na dodanu vrijednost (PDV) na razini EU-a, predstavljenom 18. siječnja 2018., sustav PDV-a postao bi otporniji na prijevare i zaštitili bi se prihodi države.

7. Europski sustav osiguranja depozita i zaštitni mehanizam za Jedinstveni fond za sanaciju

Prijedlogom Komisije o uspostavi europskog sustava osiguranja depozita, predstavljanim 17. studenoga 2015., dovršila bi se bankovna unija i on bi bio ključan element financijskog sustava koji se temelji na zajedničkoj valuti. Time bi se dopunila ekonomska i monetarna unija, poboljšala zaštita klijenata banaka i dodatno povećala stabilnost i otpornost financijskog sustava u europodručju i izvan njega. Zaštitni mehanizam za Jedinstveni fond za sanaciju, koji je u načelu dogovoren, ali još nije operativan, dodatno bi povećao povjerenje u bankarski sustav EU-a tako što bi Fondu osigurao kreditnu liniju i dodatno smanjio rizik da će porezni obveznici morati pružati potporu posrnulim bankama. Ciljna

veličina Jedinog fonda za sanaciju, koji se pretfinancira iz doprinosa banaka europodručja, iznosi oko 55 milijardi EUR. Veličina zaštitnog mehanizma odgovarat će veličini Fonda.

8. Pristup sigurnoj vodi za piće

Prijedlog Europske komisije o vodi za piće, predstavljen 1. veljače 2018., rezultat je prve uspješne europske građanske inicijative. Njime bi se poboljšalo stanje za oko dva milijuna ljudi u EU-u. Trenutačno je svake godine otprilike 5 % stanovništva EU-a izloženo riziku od zdravstvenih problema povezanih s vodom (ta se brojka uvelike razlikuje među državama članicama). Oskudicom vode pogođeno je 11 % stanovništva EU-a. Prijedlogom bi se rizik za zdravlje smanjio na manje od 1 % te bi se svima osigurao pristup vodi. Zahvaljujući sigurnijoj vodi iz slavine smanjila bi se potrošnja vode u bocama, uštedio bi se novac te bi se smanjio plastični otpad i emisije CO₂.

9. Reforma koordinacije sustava socijalne sigurnosti

U 2017. 17 milijuna Europljana, odnosno 3,3 % stanovništva EU-a, živjelo je ili radilo u drugoj državi članici, što je gotovo dvostruko više nego deset godina prije toga. Interakcija među odredbama o socijalnoj sigurnosti u različitim državama članicama EU-a složena je te stvara opterećenje za radnike, poslodavce i uprave za socijalnu sigurnost. Na temelju prijedloga Komisije koji je predstavljen 13. prosinca 2016. pravila bi postala jednostavnija i pravednija.

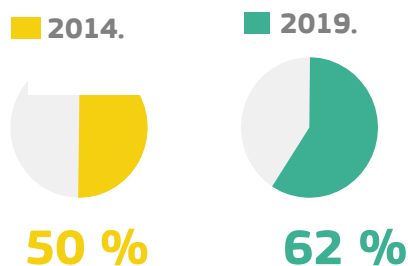
10. Instrument za međunarodnu javnu nabavu

Promet na svjetskom tržištu javne nabave godišnje iznosi otprilike 8 bilijuna EUR, ali više od polovine tog iznosa zatvoreno je za poduzeća iz EU-a, koja dobivaju ugovore u trećim zemljama u vrijednosti od samo oko 10 milijardi EUR. Otvaranje tržišta koristilo bi zapošljavanju i rastu u Europi, ali bi i snizilo troškove u predmetnim zemljama. Revidiranim prijedlogom Komisije, predstavljenim 29. siječnja 2016., predviđa se nov instrument za rješavanje problema protekcionizma u mnogim zemljama izvan Europe, a među ostalim za iznimne slučajeve uključuje i mogućnost da se poduzeća iz protekcionističkih zemalja koja se javljaju na natječaje u europskim zemljama stave u nepovoljniji položaj.

Ključni podaci o EU-u u razdoblju od 2014. do 2019.

Podrška EU-u

62 % građana podržava EU – kad je ova Komisija preuzela dužnost, ta je brojka iznosila 50 %.

Zaposlenost

četvrto tromjesečje 2014. – 228 milijuna

četvrto tromjesečje 2018. – 240 milijuna

U EU-u je zaposleno **240 milijuna ljudi** – u četvrtom tromjesečju 2014. bilo ih je 228 milijuna.

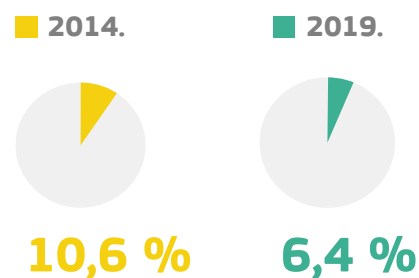

Euro

175 milijuna ljudi u **60** zemalja diljem svijeta upotrebljava euro ili valutu vezanu uz euro.

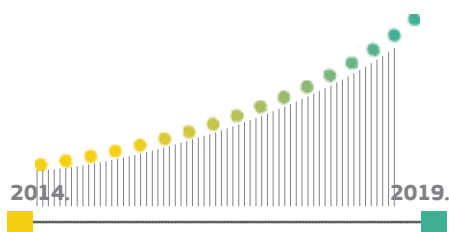
Nezaposlenost

U ožujku 2019. stopa nezaposlenosti iznosila je **6,4 %**, dok je u veljači 2014. iznosila 10,6 %.

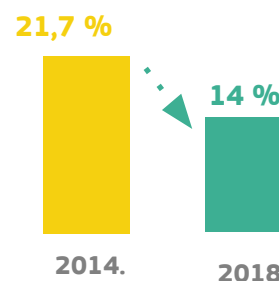
Gospodarski rast

Šest godina neprekidnog rasta

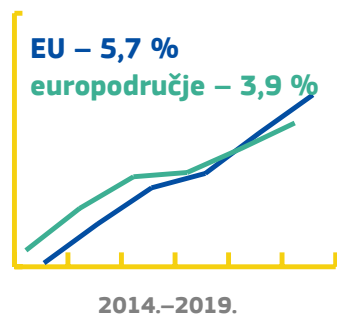
Nezaposlenost mladih

Stopa nezaposlenosti mladih u EU-u smanjila se s 21,7 % u 2014. na **14 %** na kraju 2018.

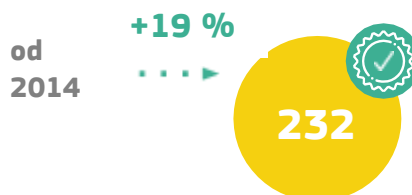
Plaće

Neposredno nakon krize plaće su pale, ali poslije je zabilježen snažan uzlazni trend, osobito od 2017. Od 2014. do 2019. plaće su porasle za **5,7 %** u EU-u te za **3,9 %** u europodručju.

Oznake zemljopisnog podrijetla

Od 2014. na temelju propisa EU-a od nepoštenog tržišnog natjecanja zaštićena su još **232** vina, jaka alkoholna pića i prehrambena proizvoda (Choucroute d'Alsace – Francuska, Salam de Sibiu – Rumunjska, Cornish Pasty – Ujedinjena Kraljevina), čime se ukupni broj zaštićenih proizvoda povećao za **19 %**.

Stabilne cijene

Otkad je 1999. uveden euro, inflacija u europodručju iznosi **prosječno 1,7 %**.

Izvoz

Ukupno **36 milijuna** radnih mjesta u EU-u, to jest **svako sedmo radno mjesto**, postoji zahvaljujući izvozu.

Trgovinski sporazumi

Novi sporazumi s **15 partnera** (+4 sporazuma s 13 drugih zemalja)

Najveći trgovinski partner

EU je najveći i **glavni** trgovinski partner za **80 zemalja**, dok su Sjedinjene Američke Države glavni trgovinski partner za samo 20 zemalja.

Potporna potrebitoj djeci

Zahvaljujući sredstvima EU-a od 2014. omogućen je pristup obrazovanju za više od **6,5 milijuna djece** u 55 zemalja pogođenih sukobima ili katastrofama.

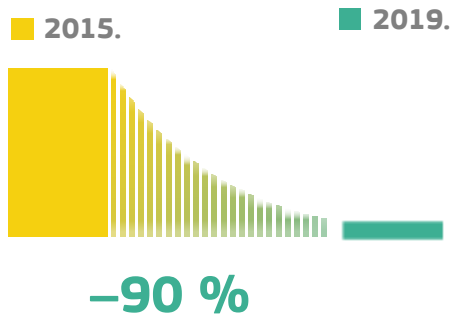
Jednakost spolova u rukovodstvu

Danas **39,9 %** rukovoditeljskih radnih mjesta u Europskoj komisiji drže žene, dok ih je u studenome 2014. bilo 30 %. Broj žena na tim radnim mjestima povećao se za 30 %.

Migracije

Broj nezakonitih dolazaka od 2015. smanjen je za **90 %**.

Pojačana upotreba Schengenskog informacijskog sustava

Policijski službenici i službenici graničnog nadzora 2018. Schengenski informacijski sustav upotrijebili su više od šest milijardi puta, što je za **200 %** više nego 2014. Zahvaljujući tome pronađeno je 267 239 traženih osoba ili predmeta.

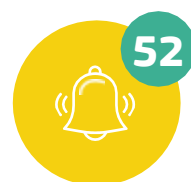
Europsko istraživačko vijeće

Europsko istraživačko vijeće financiralo je rad **5 500** vrhunskih znanstvenika, od kojih je **četvero** dobilo Nobelovu nagradu.

Mehanizam EU-a za civilnu zaštitu

2017.–2018.

U 2017. i 2018. mehanizam EU-a za civilnu zaštitu aktiviran je **52** puta.

Emisije stakleničkih plinova

U razdoblju od 1990. do 2017. smanjene su za **22 %**, dok je u istom razdoblju bruto domaći proizvod narastao za 58 %.

Održivo ribarstvo

2014. – 27 kvota s održivim izlovom

2019. – 59 kvota s održivim izlovom

Broj kvota s održivim izlovom u Atlantiku, Sjevernome moru i Baltičkome moru od 2014. porastao je za više nego **dvostruko**.

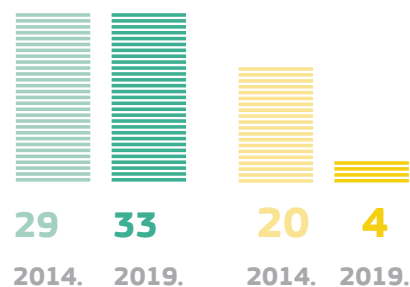

Dijalozi s građanima

Registrirano je više europskih građanskih inicijativa

registrirane nisu registrirane

Humanitarna pomoć EU-a

manje od **130 milijuna**

4 eura

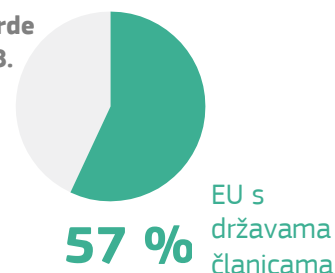

S manje od **4 eura** po građaninu EU svake godine pomaže u spašavanju života **130 milijuna ljudi** koji su pogođeni humanitarnim krizama diljem svijeta.

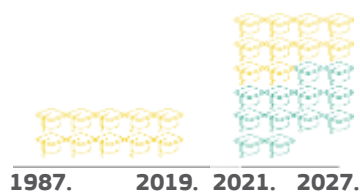
EU kao najveći svjetski donator razvojne pomoći

74,4 milijarde EUR u 2018.

Erasmus

Od 1987. u programu Erasmus sudjelovalo je čak 10 milijuna studenata, naučnika i nastavnika.

Komisija je predložila da se u sljedećem višegodišnjem proračunu EU-a iznos sredstava za Erasmus udvostruči. Zahvaljujući tome u razdoblju od **2021. do 2027.** u programu bi moglo sudjelovati **još 12 milijuna ljudi.**